

Tutkimusosio

Puolueiden kokonaisimagoissa ei suuria eroja – järjestys: SDP, kokoomus, vihreät ja perussuomalaiset

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksessa puolueiden kuvaa tarkastellaan suhteessa itseensä eli vertailemalla eri ominaisuuksien sopivuutta ilmaisevien prosenttilukujen suuruusjärjestystä sekä suhteessa muihin puolueisiin. Nämä erilaiset tarkastelunäkökulmat antavat osaksi erilaisen tuloksen. Vaikka jokin ominaisuus osoittautuisi leimalliseksi jollekin puolueelle, se saattaa kuitenkin olla vielä tyypillisempi jollekin toiselle puolueelle. Tutkimuksessa kiinnitetään huomiota näihin molempiin näkökulmiin.

Yksikään puolue ei ole ylivertainen muihin nähden

Puolueet profiloituvat vain osassa ominaisuuksia toisistaan erottuviksi. Puolueet erkaantuvat toisistaan, kun tarkastellaan käsityksiä puolueiden kyvystä olla ihmisen asialla. Samalla kuitenkin epätietoisuutta (ei osaa sanoa), kuten myös luonnehdintojen epäsopivuutta (ei sovi mihinkään puolueeseen), ilmentävien vastauksien osuudet ovat melko suuret.

Suurimmat puolueet keräävät pääosan maininnoista siten, että pienempien puolueiden, RKP ja kristillisdemokraatit, kuvat jäävät vähäverisen ilmeettömiksi. Puolueen koko ja tunnettisuus vaikuttavat arvioihin. Ilmiö on tuttu esimerkiksi kuntakuva-tutkimuksista, joissa isommat, tunnetut kunnat saavat osakseen lähes kaikki ominaispiirteet ja tuntemattomammat kunnat jäävät hahmottomiksi sekä hyvässä että pahassa.

Puolueiden kannatusosuudet selittävät huomattavilta osin eroja tuloksissa. Mikäli suuren puolueen kannattajat ovat taipuvaisia näkemään oman puolueensa myönteisessä valossa, kyseisen puolueen kuva määräytyy merkittävästi jo tämän takia. Mikäli pienipuolueen kannattaja toimii samoin, se ei juuri heijastu tuloksissa.

Nämä tausta-asettamukset huomioon ottaen kisa 'parhaan puolueen' asemasta on varsin tasainen. Yksikään puolue ei ole ylivertainen, mikä osaltaan kielii suomalaisen puoluejärjestelmän pirstoutumisesta. Sama kävi ilmi myös viime eduskuntavaaleissa. Yksikään puolue ei ollut tuntuvasti muita suosituampi.

Kaikkien puolueiden julkikuvan kärkeen kolmesta kysytystä luonnehdinnasta sopii parhaiten ominaisuus ”on kaltaiseni ihmisen asialla”. Tämä leima on puolueissa ennen muuta siksi, että puolueiden kannattajat kokevat oman puolueensa inhimilliseksi.

Toisen puolueen mielikuvallinen vahvuus voi olla toisen heikkous

Seuraavassa on tiivistetty yhteenveto päätuloksista jokaisen puolueen osalta erikseen.

Sosialidemokraatit:

SDP:n suhteellisiin mielikuvallisiin vahvuuksiin kuuluu ihmiskeskeisyys. Joka neljäs (25 %) suomalainen kokee SDP:n olevan kaltaistensa ihmisten asialla. Prosenttiluku on suurempi kuin puolueen vaalikannatus. Toisaalta tämä on tilanne myös kaikkien muiden puolueiden kohdalla. Huomattavan vähän kansalaiset uskovat SDP:n pitävän pidemmällä tähtäyksellä lupauksia (13 %). Tässä suhteessa muitakaan puolueita ei suuremmin kiitellä. Viidennes (18 %) väestöstä arvioi SDP:n olevan taitava edistämään yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja.

Perussuomalaiset:

Reilu viidennes (18 %) väestöstä arvioi puolueen olevan heidän kaltaistensa ihmisten asialla. Tulos on samaa luokkaa kuin perussuomalaisten vaalikannatus. Perussuomalaisten lupauksiin suomalaiset luottavat enemmän kuin muiden puolueiden vakuutteluihin (15 %) keskimäärin, pois lukien kokoomus. Kokoomuksen kanssa syntyy tasapeli taidossa pitää lupaukset. Kansalaisten mielestä perussuomalaisten jonkinasteinen heikkous on kyky edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja (10 %).

Kokoomus:

Viidennes (20 %) suomalaisista uskoo kokoomuksen olevan heidän kaltaistensa ihmisten asialla. Tämä ei ole kokoomuksen varsinainen vahvuus, koska puolue sijoittuu tässä suhteessa puoluekentässä neljänneksi suosituimmaksi. Kuudesosa (15 %) väestöstä arvioi kokoomuksen pitävän pidemmällä tähtäimellä lupauksensa. Tässä asiassa kokoomus asettuu ykkössijalle yhdessä perussuomalaisten kanssa. Jaetun ykkössijan kokoomus (18 %) saavuttaa myös kyvyssä edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja yhdessä SDP:n kanssa.

Keskusta:

Puolueen julkikuva osoittautuu käytetyillä mittareilla varsin vaatimattomaksi. Vain kuudesosa (15 %) väestöstä arvioi puolueen olevan tavallisen ihmisen asialla. Tässä suhteessa keskusta häviää jopa vasemmistoliitolle ja jää sijalle kuusi. Vain kymmenesosa (10 %) uskoo puolueen pitävän pidemmällä sihdillä lupauksensa. Juurikaan paremmin puolue ei pärjää kyvykkyudessa edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja (12%).

Vihreät:

Neljännes (23 %) kansalaisista uskoo vihreiden olevan heidän kaltaistensa ihmisten asialla. Tässä asiassa vihreät on toiseksi uskottavin puolue ja hengittää SDP:n niskaan. Hieman keskivertoa paremmin vihreät pärjää myös kyvyssä pitää lupauksensa ja taidossa edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja.

Vasemmistoliitto:

Vasemmistoliitto on selvästi kokoaan suurempi yhdessä asiassa. Suomalaisista viidesosa (19 %) sanoo puolueen olevan heidän kaltaistensa ihmisten asialla. Lukema on enemmän kuin kaksinkertainen puolueen vaalikannatukseen verrattuna. Vähemmän puolue saa tunnustusta kyvyssä pitää lupauksiaan (11 %) ja taidossa edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja (11 %).

3

RKP ja kristillisdemokraatit:

Puolueet jäävät ”jumbosijoille” jokaisessa kolmessa arvioissa. Kokoaan suurempia puolueet ovat silloin, kun kysytään kykyä toimia tavallisen ihmisen asian puolesta. Noin kymmenesosa väestöstä luottaa puolueisiin tässä suhteessa. Lupauksien pitämisessä ja taidossa edistää yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja molemmat puolueet selviytyvät juuri ja juuri kokoonsa nähden kuivin jaloin.

Neljän puolueen tasainen kärki – SDP, kokoomus, vihreät ja perussuomalaiset

Kokonaisimagon osalta (kolmen ominaisuuden keskiarvot) puolueet asettuvat järjestykseen, mutta neljän kärki pakkaantuu lähelle toisiaan. SDP (19%) asettuu kokonaisimagossa mahdollisimman niukasti kokoomuksen (18 %) edelle. Heti kokoomuksen takana kurkottelevat vihreät (17 %) ja perussuomalaiset 16 %).

Vasemmistoliitto (14 %) rynnii keskustan (12 %) edelle. RKP (7 %) ja kristillisdemokraatit (6%) muodostavat tasaisen kaksikon rankingin tyvipäässä.

Tuloksia voi tarkastella myös siten, että ominaisuuksien keskiarvoista vähennetään puolueen vaalikannatus viime eduskuntavaaleissa. Tällä tavalla tarkasteltuna parhaiten selviytyvät vihreät ja vasemmistoliitto. Tulos kielii siitä, että näihin puolueisiin kohdentuu keskimäärää enemmän vierassympatioita (sympatiaa muiden puolueiden kannattajilta).

Kokonaisimagon ja puolueen vaalikannatuksen erotus (missä määrin kokonaisimago poikkeaa vaalikannatuksesta) %

<i>Vihreät</i>	+5,7 %
<i>Vasemmistoliitto</i>	+5,5 %
<i>RKP</i>	+2,6 %
<i>Kristillisdemokraatit</i>	+2,5 %
<i>SDP</i>	+0,9 %
<i>Kokoomus</i>	+0,6 %
<i>Keskusta</i>	-1,7 %
<i>Perussuomalaiset</i>	-1,9 %

Puolueiden kannattajien välillä ilmenee jonkin verran eroja suhtautumisessa omaan puolueeseen. SDP nousee kokonaisimagoltaan (kolmen ominaisuuden keskiarvot) parhaaksi kannattajien keskuudessa. Kokoomus hengittää heti SDP:n perässä. Vasemmistoliitto, keskusta ja vihreät jäävät kannattajien parissa kolmen suurimman puolueen taakse.

Puolueisiin sopivat ominaisuudet: ”Kokonaisimago” kannattajien keskuudessa (kolmen ominaisuuden

keskiarvot) (%)

<i>SDP</i>	76 %
<i>Kokoomus</i>	74 %
<i>Perussuomalaiset</i>	70 %
<i>Vasemmistoliitto</i>	65 %
<i>Keskusta</i>	64 %
<i>Vihreät</i>	63 %

4

Muista puoluekannan mukaisista tuloksista voi todeta, että etenkin keskustan, vihreiden ja vasemmistoliiton tukijat ovat muita vähemmän vakuuttuneita siitä, että omat puolueet kykenevät pidemmällä sihdillä pitämään lupauksiaan.

Tutkimuksen toteutus

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy.

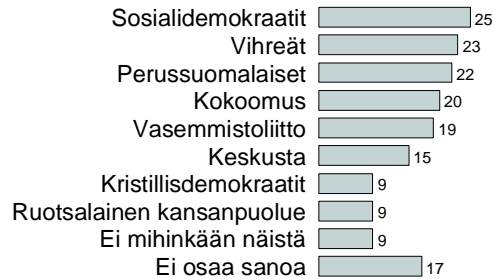
Tutkimuksessa selvitettiin suomalaisten mielikuvia puolueista. Vastajille esitettiin kolme erilaista ominaisuutta ja luonnehdintaa. Vastajien tuli kunkin esitetyn ominaisuuden kohdalla ilmoittaa kaikki ne puolueet, joita ominaisuus sopii kuvaamaan. Ominaisuudet, joilla puolueita arvioitiin, olivat seuraavat: ”On kaltaiseni ihmisen asialla”, ”pitää pidemmällä tähtäimellä lupauksensa”, ”taitava edistämään yhteiskunnan kokonaisedun kannalta toimivia ratkaisuja”.

Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 7.-13.6.2019. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1003. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

Kuvio 6. MITEN KOLME OMINAISUUTTA SOPIVAT KUVAAMAAN ERI PUOLUEITA (monivalintakysymys; %).

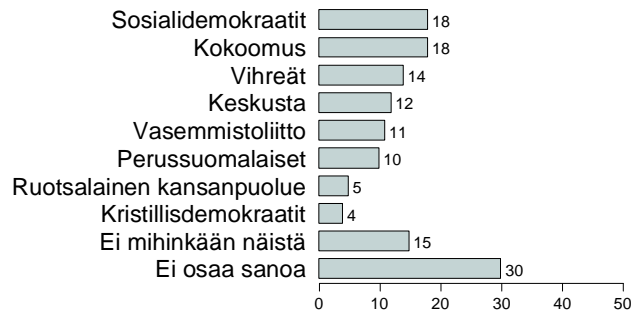
(1) On kaltaiseni ihmisen asialla

(2) Pitää pidemmällä tähtäyksellä lupauksensa

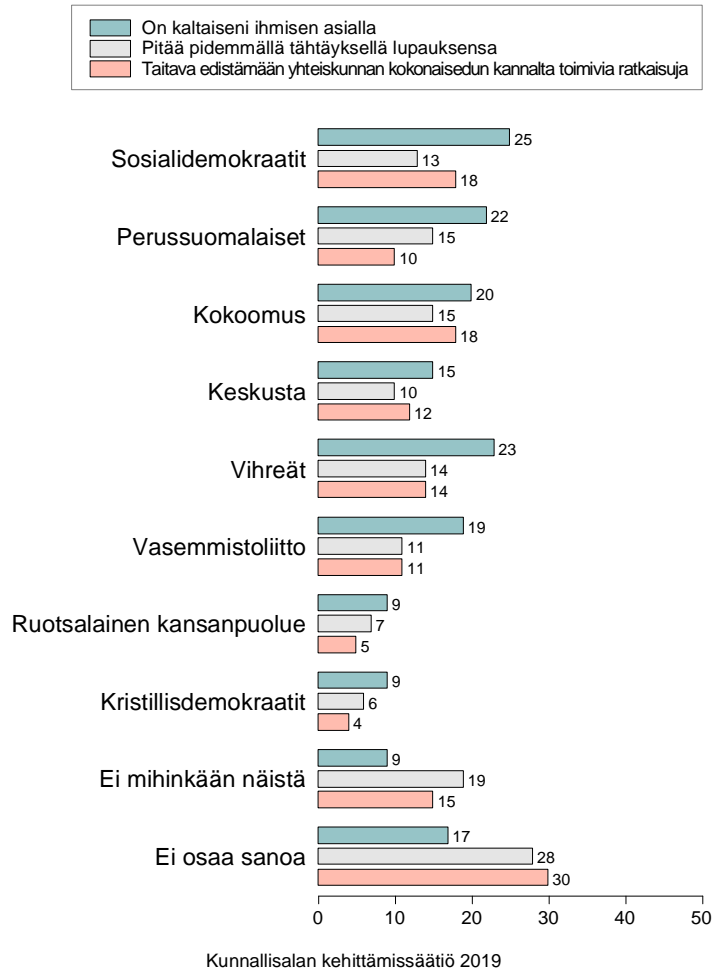

(3) Taitava edistämään yhteiskunnan kokonais-
edun kannalta toimivia ratkaisuja

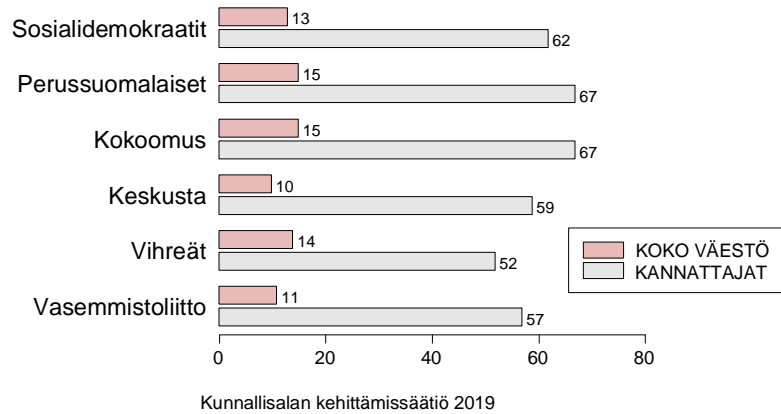

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 6jp. ARVIOT PUOLUEIDEN OMINAISUUKSISTA (%).

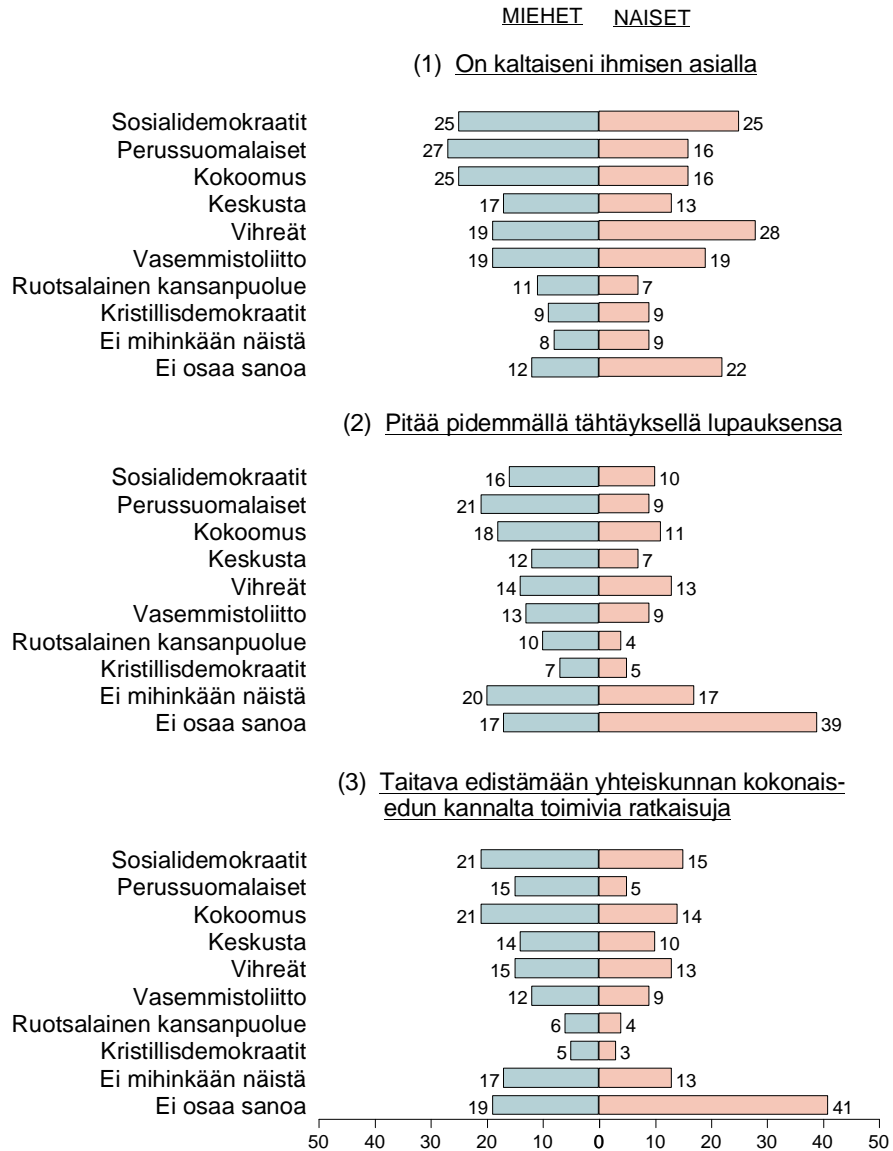
Kuvio 6-2p. ARVIOT PUOLUEIDEN OMINAISUUKSISTA / PITÄÄ PIDEMMÄLLÄ TÄHTÄYKSELLÄ LUPAUKSENSA: KOKO VÄESTÖN vs: KUNKIN PUOLUEEN OMIEN KANNATTAJIEN ARVIOT (%).

Kuvio 6x. PUOLUEISIIN SOPIVAT OMINAISUUDET: PUOLUEIDEN 'KOKONAISIMAGOT' (kolmen ominaisuuden keskiarvot).

Kuvio 6s. MITEN KOLME OMINAISUUTTA SOPIVAT KUVAAMAAN ERI PUOLUEITA: NAISTEN vs. MIEHETN ARVIOT (monivalintakysymys; %).

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2019

Kuvio 6s. MITEN KOLME OMINAISUUTTA SOPIVAT KUVAAMAAN ERI PUOLUEITA: ALLE 31-VUOTIAIDEN vs. 60 VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN ARVIOT (monivalintakysymys; %).

